

Dr. Bianca-Codruța Popעי

**Riscul și implicațiile lui
în dreptul penal**

Editura
Stamangiu
2022

Cuprins

Introducere	1
Capitolul I. Definirea și clasificarea noțiunii de „risc”	13
<i>Secțiunea 1. Noțiunea de „risc” și consecințele sale</i>	13
§1. Definirea noțiunii de „risc”	13
§2. Etimologia termenului de „risc”	21
<i>Secțiunea a 2-a. Felul riscurilor</i>	23
§1. Clasificări generale	23
§2. Riscul profesional	33
2.1. Considerații generale	33
2.2. Rolul normelor tehnice în prevenirea producerii riscului profesional	52
§3. Riscul medical	60
3.1. Noțiunea de „risc asumat”. Corespondența dintre starea de necesitate și riscul asumat	60
3.2. Risc anestezic. Risc operator	78
3.3. Risc medicamentos. Protocoale de tratament. Reacții adverse	91
§4. Riscul sportiv	101
Capitolul al II-lea. Scurte considerații privind consecințele riscului asupra raporturilor juridice civile	109
<i>Secțiunea 1. Efectele riscului asupra raporturilor juridice de drept civil</i>	109
§1. Precizări introductive	109
§2. Consecințele riscului asupra raporturilor civile obligationale	114
2.1. Cazul fortuit	114
2.2. Forța majoră	116
2.3. Impreviziunea	119
<i>Secțiunea a 2-a. Răspunderea civilă obiectivă</i>	125
<i>Secțiunea a 3-a. Riscul viitor – o nouă formă de răspundere civilă</i>	128
<i>Secțiunea a 4-a. Concluzii preliminare</i>	132

Capitolul al III-lea. Aspecte generale privind reglementarea efectelor riscului în legislațiile penale	135
<i>Secțiunea 1. Importul riscului juridic în dreptul penal</i>	135
<i>Secțiunea a 2-a. Asumarea riscului: vulnerabilizarea imputabilității obiective</i>	140
Capitolul al IV-lea. Riscul și formele vinovăției penale	146
<i>Secțiunea 1. Considerații introductive</i>	146
<i>Secțiunea a 2-a. Factorii vinovăției și răspunderea penală pentru consecințele riscului</i>	151
<i>Secțiunea a 3-a. Vinovăția. Teoria psihologică versus teoria normativă asupra percepției riscului</i>	154
<i>Secțiunea a 4-a. Risc asumat – intenție indirectă</i>	157
<i>Secțiunea a 5-a. Risc imprudent – culpă cu prevedere</i>	172
<i>Secțiunea a 6-a. Risc neglijat – culpă fără prevedere</i>	179
<i>Secțiunea a 7-a. Cazul fortuit – lipsa vinovăției sau a legăturii de cauzalitate</i>	183
Capitolul al V-lea. Riscul și cauzele justificative	186
<i>Secțiunea 1. Asumarea conștientă și informată a riscului medical. Consimțământul persoanei vătămate</i>	186
§1. Noțiuni generale	186
§2. Dreptul persoanei la autodeterminare	189
<i>Secțiunea a 2-a. Conturarea în jurisprudență a riscului asumat</i>	199
<i>Secțiunea a 3-a. Refuzul vaccinării copiilor. Valabilitatea riscului asumat</i>	210
<i>Secțiunea a 4-a. Ordinul ierarhic și asumarea riscurilor activității ordonate</i>	219
Capitolul al VI-lea. Riscul și cauzele de neimputabilitate	227
<i>Secțiunea 1. Considerații introductive</i>	227
<i>Secțiunea a 2-a. Riscul voluntar sau actio libera in causa</i>	231
<i>Secțiunea a 3-a. Eroarea neimputabilă, dubiul și ignoranța</i>	245
§1. Mecanismele psihice relevante penal	246
§2. Sursele cunoașterii neconforme	248

§3. Riscul de a nu ști. Limitele protecției penale _____	252
<i>Secțiunea a 4-a. Distincția dintre riscul previzibil normal al activității și cazul fortuit _____</i>	<i>258</i>

Capitolul al VII-lea. Riscul creat de persoana vătămată sau de un terț – o nouă circumstanță atenuantă

legală _____	267
<i>Secțiunea 1. Premisa reglementării _____</i>	<i>267</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Contribuția exclusivă a victimei sau a unui terț – înlăturarea tipicității obiective _____</i>	<i>269</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Fapta concurentă a victimei sau a unui terț – o realitate juridică ignorată _____</i>	<i>277</i>

Capitolul al VIII-lea. Influența riscului asupra conținutului constitutiv al unor infracțiuni

_____	286
<i>Secțiunea 1. Starea de pericol și infracțiunile de pericol _____</i>	<i>287</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Riscul normal al activității medicale și infracțiunea de vătămare a fătului _____</i>	<i>303</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Provocarea riscului asigurat și infracțiunea de înșelăciune privind asigurările _____</i>	<i>306</i>
<i>Secțiunea a 4-a. Incriminarea riscurilor pentru sănătatea publică. Infracțiunile privitoare la libertatea sexuală _____</i>	<i>309</i>
<i>Secțiunea a 5-a. Provocarea riscului și obligația de acțiune. Sancționarea omisiunii _____</i>	<i>321</i>

Capitolul al IX-lea. Concluzii _____

Bibliografie _____

349